

CRNA GORA
UPRAVA ZA STATISTIKU

IV Proleterske 2, 81000 Podgorica

Tel: +382 (0) 20 230 811

Fax: +382 (0) 20 230 814

E-mail: contact@monstat.org

IZVJEŠTAJ O KVALITETU ZA 2019. GODINU

Statistika umrlih

Odgovorno lice: Irena Varagić

Odsjek: Odsjek statistike demografije i migracija

Sadržaj:

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju	1
1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja	1
1.2 Pravni osnov	1
1.3 Statističke jedinice	1
1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja.....	1
1.4.1 Sektori.....	1
1.4.2 Statistička populacija	1
1.5 Refeferentna geografska oblast	1
1.6 Koncepti i definicije.....	1
1.7 Klasifikacije.....	1
1.8 Frekvencija prikupljanja podataka	2
1.9 Dinamika objavljivanja podataka.....	2
1.10 Metodologija.....	2
1.11 Bazni period	2
1.12 Jedinica mjere	2
1.13 Izvor podataka	2
2. Relevantnost - Korisnici podataka	2
2.1 Potrebe korisnika.....	2
2.2 Zadovoljstvo korisnika.....	3
3. Tačnost i pouzdanost	3
3.1 Tačnost - Opšta ocjena	3
3.2 Uzoračka greška	3
Indikatori uzoračke greške (A1).....	3
3.3 Neuzoračka greška	3
3.3.1 Greška obuhvata	3
Indikator greške obuhvata (A2).....	3
3.3.2 Greška mjerenja	3
Stopa neodaziva jedinica (A3)	3
3.4 Sezonska prilagođavanja.....	3
3.5 Revizija podataka	3
3.5.1 Politika revizije podataka	3
3.5.2 Praksa revizije podataka	4
3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka (A6)	4
4. Pravovremenost i tačnost objave podataka	4
4.1 Pravovremenost	4
Vremenski jaz objave preliminarnih podataka	4
Vremenski jaz objave konačnih podataka	4
4.2 Tačnost objave podataka	4
5. Dostupnost i jasnoća	4
5.1 Saopštenja.....	4
5.2 Publikacije.....	4
5.3 Dostupnost mikropodataka.....	5
6. Uporedivost	5
6.1 Prostorna uporedivost.....	5
6.2 Vremenska uporedivost.....	5

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju

1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja

Statistika umrlih ima za cilj da proizvede podatke o demografskim i socioekonomskim karakteristikama umrlih lica. Na osnovu ovih podataka omogućuje se praćenje i proučavanje ukupnog mortaliteta stanovništva. Dobijeni podaci potrebni su za analizu prirodnog kretanja stanovništva na nivou Crne Gore i opština. Podaci predstavljaju osnov i za izračunavanje niza analitičkih demografskih indikatora koji se koriste u svrhu izrade analiza bilo sadašnje ili buduće strukture populacije. Statistika umrlih pokriva sve slučajeve smrti upisane u Matični registar umrlih. U obradi se podaci grupišu prema prebivalištu umrlog lica. Tako su rezultati demografske statistike obrađeni po principu mjesta stalnog stanovanja, što odgovara koncepciji stalnog stanovništva primijenjenoj u popisu stanovništva. Podaci se objavljuju na nivou opština i na nivou Crne Gore.

1.2 Pravni osnov

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ([Sl.list Crne Gore] br. 18/12 i 47/19) definisane su odredbe za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Zakon pruža Upravi za statistiku pravno ovlaštenje da prikuplja i pristupa podacima potrebnim za sprovođenje Programa i Godišnjeg plana. Zakon daje prioritet upotrebi administrativnih podataka, kao i pravo pristupa individualnim podacima koja su rezultat istraživanja ostalih proizvođača zvanične statistike. Kao dopuna zakonskim odredbama, Uprava za statistiku je sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, kao administrativnim izvorom podataka, 2010. godine potpisala memoranduma o saradnji na području statistike rođenja i smrti.

1.3 Statističke jedinice

Umrlo lice

1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja

1.4.1 Sektori

Nije relevantno.

1.4.2 Statistička populacija

Sva umrla lica koja su upisana u registar umrlih u Ministarstvu unutrašnjih poslova.

1.5 Referentna geografska oblast

Crna Gora i opštine.

1.6 Koncepti i definicije

Umrlo lice je lice kod kojeg je bilo kada nakon rođenja došlo do prestanka svih znakova života. Umrli odojče je dijete kod koga je nakon živorođenja, a prije nego što je navršilo jednu godinu starosti došlo do trajnog prestaka svih znakova života.

1.7 Klasifikacije

Opštine.

1.8 Frekvencija prikupljanja podataka

Mjesečno (godišnja služba)

1.9 Dinamika objavljivanja podataka

- mjesečno, preliminarni podaci;
- godišnje, konačni podaci;
- Eurostat-u se dostavljaju godišnji podaci.

1.10 Metodologija

Metodologija o statistici umrlih je dostupna na web sajtu na linku:

<http://www.monstat.org/userfiles/file/demografija/umrli/Metodolo%C5%A1ko%20uputstvo%20-%20Statostika%20umrlih.pdf>

1.11 Bazni period

Nije relevantno.

1.12 Jedinica mjere

Broj umrlih lica.

1.13 Izvor podataka

Administrativni izvor podataka - matični registar umrlih. Zakon o matičnim registrima ("Sl. list Crne Gore", br. ("Sl. list Crne Gore", br. 47/08 od 07.08.2008, 41/10 od 23.07.2010).

2. Relevantnost - Korisnici podataka

2.1 Potrebe korisnika

Međunarodni korisnici:

- Eurostat;
- UN organizacije;

Nacionalni korisnici:

- Ministarstva i drugi organi javne uprave;
- Lokalne samouprave i drugi organi lokalne uprave;
- nevladine organizacije;
- studenti;
- istraživači;
- mediji.

2.2 Zadovoljstvo korisnika

U cilju mjerenja stepena do kojeg ispunjava svoje obaveze prema korisnicima i u sklopu nove politike kvaliteta, Uprava za statistiku je sprovedla drugo istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika realizovano je putem web ankete, u periodu od 1. septembra do 20. oktobra 2017. godine, dok je drugo istraživanje sprovedeno u periodu od 6. marta do 27. aprila 2020. godine. Istraživanje pruža informacije o potrebama korisnika za rezultatima zvanične statistike i njihovom zadovoljstvu podacima i uslugama koje zvanični statistički sistem Crne Gore proizvodi. Rezultati istraživanja dostupni su na web stranici Uprave za statistiku, link: <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=1625&pageid=1625>

3. Tačnost i pouzdanost

3.1 Tačnost - Opšta ocjena

S obzirom da je izvor podataka administrativni, obuhvaćeni su svi registrovani slučjevi umiranja, čime je obezbijedena visoka ocjena tačnosti.

3.2 Uzoračka greška

Nije relevantno.

Indikatori uzoračke greške (A1)

Nije relevantno.

3.3 Neuzoračka greška

Nije relevantno.

3.3.1 Greška obuhvata

Nije relevantno.

Indikator greške obuhvata (A2)

Nije relevantno.

3.3.2 Greška mjerenja

Nije relevantno.

Stopa neodaziva jedinica (A3)

Nije relevantno.

3.4 Sezonska prilagodavanja

Nije relevantno.

3.5 Revizija podataka

3.5.1 Politika revizije podataka

Uprava za statistiku je usvojila politiku revizije i ista je dostupna na web sajtu:

<http://www.monstat.org/cg/page.php?id=1493&pageid=1493>

3.5.2 Praksa revizije podataka

Kod ovog istraživanja primjenjuju se redovne revizije jer je Godišnjim planom predviđena preliminarna i konačna objava podataka. Nije bilo velikih i neplaniranih revizija.

3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka (A6)

Nije dostupno.

4. Pravovremenost i tačnost objave podataka

4.1 Pravovremenost

Konačni rezultati se objavljuju najkasnije 120 dana po isteku referentnog perioda (T+120). Kalendar objave saopštenja je dostupan na linku:

http://monstat.org/userfiles/file/o%20nama/2018/Kalendar%20objavlivanja%20statistickih%20podatka%20Zavoda%20za%20statistiku%20za%202018_.pdf

Za 2019. godinu podaci su objavljeni 22. aprila 2020. godine. Podaci se dostavljaju Eurostatu 31. decembra tekuće za prethodnu godinu.

Vremenski jaz objave preliminarnih podataka

Preliminarni podaci objavljuju se najkasnije 60 (T+60) dana po isteku referentnog perioda.

Vremenski jaz objave konačnih podataka

Konačni rezultati se objavljuju najkasnije 120 dana po isteku referentnog perioda (T+120).

4.2 Tačnost objave podataka

Podaci se objavljuju na dan koji je predviđen Godišnjim planom i Kalendarom objave statističkih podataka. Indikator TP3 je 0, tj. nema razlike između planirane i stvarne objave.

5. Dostupnost i jasnoća

5.1 Saopštenja

Saopštenja se objavljuju jednom godišnje i dostupna su na web sajtu na sljedećim linkovima:

<http://monstat.org/cg/page.php?id=1341&pageid=50>

<http://monstat.org/cg/page.php?id=177&pageid=47>

5.2 Publikacije

Uprava za statistiku objavljuje sljedeće redovne publikacije:

1. Mjesečni statistički pregled,
2. Statistički Godišnjak,
3. Crna Gora u brojkama,

Pored navedenih redovnih, Uprava za statistiku objavljuje i vanredne publikacije. Neke od najznačajnijih vanrednih publikacija su sljedeće:

1. Žene i muškarci u Crnoj Gori,
2. Đeca u Crnoj Gori,
3. Najčešće korišćeni statistički podaci.

Sve publikacije koje objavljuje Uprava za statistiku dostupne su na sljedećem linku:

<http://monstat.org/cg/publikacije.php>

5.3 Dostupnost mikropodataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12 i 47/19) regulisana su pravila pod kojim spoljni korisnici mogu dobiti pristup individualnim podacima za potrebe istraživanja. Članom 58 definisane su vrste naučnih i istraživačkih organizacija koje mogu dobiti takve podatke. Davanje individualnih podataka bez identifikatora moguće je isključivo na pisani zahtjev naučno-istraživačkih ustanova, u svrhu obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti, kao i međunarodnih statističkih organizacija i proizvođača statistike iz drugih država. Istraživački subjekt potpisuje Ugovor sa Upravom za statistiku, kao i Izjavu o poštovanju principa povjerljivosti. Proizvođači zvanične statistike vode posebnu evidenciju o korisnicima i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

6. Uporedivost

6.1 Prostorna uporedivost

Podaci se prikupljaju u skladu sa EU regulativom 1260/2013 pa je obezbijeđena uporedivost sa svim zemljama koje koriste istu metodologiju.

6.2 Vremenska uporedivost

Dostupna je uporediva vremenska serija podataka od 1974. godine.